

**អនុសាសនាស្តីពីការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជម្រករបស់វា
នៅមហាសមុទ្រឥណ្ឌូ និងអាស៊ីអាគ្នេយ៍**

បណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី

បានដឹងថា បណ្តារាវៈនៃអណ្តើកសមុទ្រចំនួនប្រាំមួយប្រភេទនៅក្នុងតំបន់ត្រូវបានចាត់បញ្ចូលក្នុងបញ្ជីប្រភេទកំពុង
រងការគំរាមកំហែងរបស់អង្គការសហភាពអភិរក្សពិភពលោក(IUCN)ថាជាប្រភេទ ងាយរងគ្រោះថ្នាក់ កំពុងប្រឈមគ្រោះ-
ថ្នាក់ ឬកំពុងប្រឈមគ្រោះថ្នាក់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរ ។

បានកត់សំគាល់ថា អណ្តើកសមុទ្របានទទួលអទិភាពសំរាប់សកម្មភាពអភិរក្សតាមរយៈការចុះក្នុងបញ្ជី ឬឧបសម្ព័ន្ធ
នៃអនុសញ្ញាស្តីពីការអភិរក្សប្រភេទសត្វព្រៃផ្លាស់ទីតាមរដូវ(CMS) អនុសញ្ញាស្តីពីពាណិជ្ជកម្មប្រភេទសត្វ និងរុក្ខជាតិកំពុង
រងការគំរាមកំហែង(CITES) អនុសញ្ញាអាព្រិកស្តីពីការអភិរក្សធម្មជាតិ និងធនធានធម្មជាតិ និងអនុសញ្ញាស្តីពីការការពារ
គ្រប់គ្រង និងអភិវឌ្ឍន៍បរិស្ថានសមុទ្រ និងតំបន់ឆ្នេរក្នុងតំបន់អាព្រិកខាងកើត និងបណ្តាពិធីសារពាក់ព័ន្ធនានា ។

បានទទួលស្គាល់ថា ការអភិរក្សអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជម្រករបស់វា មានចែងជាពិសេសនៅក្នុងអនុសាសនាស្តីពី
ការអភិរក្ស និងការពារអណ្តើកសមុទ្រក្នុងបណ្តាប្រទេសជាសមាជិកអាស៊ាន និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីប្រតិបត្តិការតំបន់ការពារ
ធម្មជាតិនៃកោះអណ្តើក (TIHPA) ។

បានទទួលស្គាល់ថា បណ្តាកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិផ្សេងទៀត រួមទាំងអនុសញ្ញាសហប្រជាជាតិស្តីពីច្បាប់សមុទ្រ
(UNCLOS) បទបញ្ជានៃអង្គការស្បៀង និងកសិកម្មសហប្រជាជាតិ ស្តីពីការនេសាទប្រកបដោយការទទួលខុសត្រូវ
អនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការរាំងស្ងាត់ការបំពុលពីនាវាសមុទ្រ(MARPOL) និងអនុសញ្ញាស្តីពីជីវៈចម្រុះ(CBD) សុទ្ធសឹងពាក់ព័ន្ធ
នឹងការអភិរក្សអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជម្រករបស់វា ។

បានដឹងថា បណ្តាអង្គការប្រចាំតំបន់ដែលមានបច្ចុប្បន្ននេះ រួមទាំងសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍(ASEAN)
អង្គការប្រចាំតំបន់សំរាប់ការអភិរក្សបរិស្ថានសមុទ្រក្រហម និងឈូងសមុទ្រអាដិន(PERSGA) និងអង្គការប្រចាំតំបន់សំរាប់
បរិស្ថានសមុទ្រ(ROPME) កំពុងអនុវត្តកម្មវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិរក្សអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជម្រករបស់វា ។

បានទទួលស្គាល់ថា អណ្តើកសមុទ្រផ្លាស់ទី និងធ្វើដំណើរយ៉ាងឆ្ងាយ ជាហេតុនាំឱ្យអត្ថិភាពនៃសត្វទាំងនេះអាស្រ័យ
នឹងសកម្មភាពអភិរក្សលើវិសាលភាពភូមិសាស្ត្រធំធេង និងនៅតាមបណ្តាទីជម្រកកំបាំងនៅក្នុងសមុទ្រ និងតំបន់ឆ្នេរ ។

ដោយទទួលស្គាល់ថា បណ្តាសកម្មភាពរបស់មនុស្សដែលអាចបង្កការគំរាមកំហែងលើបណ្តារាវៈនៃអណ្តើកដោយ
ផ្ទាល់ ដោយប្រយោល រួមមានទាំងការយកស៊ុត និងចាប់អណ្តើក សកម្មភាពភ្ជាស់ដោយពុំសមស្រប ការបំផ្លិចបំផ្លាញ ឬធ្វើឱ្យ
ប្រែប្រួលទីជម្រក ការអភិវឌ្ឍន៍នៅតំបន់ឆ្នេរ ការបំពុល សកម្មភាពនេសាទ វប្បកម្មក្នុងសមុទ្រ និងសកម្មភាពទេសចរណ៍ ។

បានទទួលស្គាល់ថា សារៈសំខាន់នៃការរួមបញ្ចូលសកម្មភាពអភិរក្សអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជម្រករបស់វាជាមួយបណ្តា
សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គមនៃបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី រួមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍នៅតំបន់ឆ្នេរ និងបណ្តា
សកម្មភាពដែលប្រព្រឹត្តនៅក្នុងសមុទ្រ ។

ដោយទទួលស្គាល់ ពីការទទួលខុសត្រូវរួមគ្នាក្នុងការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងបណ្តារាវៈអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជម្រក
របស់វា ។

បានទទួលស្គាល់ ពីសារៈសំខាន់នៃការបញ្ចូលបណ្តារដ្ឋទាំងអស់ក្នុងតំបន់ក៏ដូចជាបណ្តាអង្គការអន្តររដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធ
អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល និងស្ថាប័នឯកជន នៅក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជម្រក
របស់វា ។

បានកត់សំគាល់ ពីបំណងក្នុងការរួមបញ្ចូលបណ្តារដ្ឋផ្សេងទៀត ដែលសកម្មភាពជាតិ ឬដែលមាននាវាកាន់ទង់រដ្ឋ នោះធ្វើសកម្មភាព ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់អណ្តើកសមុទ្រនៅក្នុងតំបន់ ក៏ដូចជាបណ្តារដ្ឋដែលអាចមានលទ្ធភាពរួមវិភាគទាន ជាធរមាន ឬជំនាញបច្ចេកទេស ដែលអាចជួយជំរុញការអនុវត្តន៍អនុសាសន៍នេះ ។

បានទទួលស្គាល់ថា សកម្មភាពដោយឡែកពីគ្នា និងដែលមានការសំរបសំរួលគ្នាត្រូវតែអនុវត្តជាបន្ទាន់ ដើម្បីឆ្លើយ តបនឹងការតំរាមកំហែងចំពោះបណ្តាភាវៈអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជំរករបស់វា ។

មានបំណង ចាត់វិធានការណ៍ប្រកបដោយការសហការគ្នាតាមរយៈអនុសាសន៍នេះ សំរាប់កិច្ចការពារ អភិរក្ស និង គ្រប់គ្រងអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជំរករបស់វា ។

និយមន័យ

១. អណ្តើកសមុទ្រមានន័យថាប្រភេទណាមួយដូចមានរាយនៅខាងក្រោមនេះ :

ឈ្មោះជាភាសាអង់គ្លេស	ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	ប្រភេទ
Loggerhead turtle	អណ្តើកសមុទ្រក្បាលធំ	<i>Caretta caretta</i>
Olive ridley turtle	អណ្តើកលិចប្រផេះ	<i>Lepidochelys olivacea</i>
Green turtle	អណ្តើកលិចបៃតង	<i>Chelonia mydas</i>
Hawksbill turtle	អណ្តើកសមុទ្រចំពុះស្នាំង	<i>Eretmochelys imbricata</i>
Leatherback turtle	អណ្តើកសមុទ្រស្លឹកស្លែក	<i>Dermochelys coriacea</i>
Flatback turtle		<i>Natator depressus</i>

២. ទីជំរកមានន័យថា គ្រប់បណ្តាបរិស្ថានក្នុងទឹក និងលើគោក ដែលអណ្តើកសមុទ្រប្រើប្រាស់នៅដំណាក់កាលណាមួយនៃ ជីវិតរបស់វា ។

៣. តំបន់ មានន័យថាដែនទឹក និងរដ្ឋទាំងអស់ដែលនៅជាប់តំបន់ឆ្នេរនៃមហាសមុទ្រឥណ្ឌូ និងអាស៊ីអគ្នេយ៍ និងសមុទ្រនានា នៅជិតខាង និងលាតសន្ធឹងទៅភាគខាងកើតនៃច្រកសមុទ្រ Torres ។

៤. ស្ថានភាពអភិរក្សនៃអណ្តើកសមុទ្រ មានន័យថាឥទ្ធិពលសរុបទៅលើប្រភេទអណ្តើកសមុទ្រ ដែលអាចជះឥទ្ធិពលដល់ របាយ និងភាពសំបូរនៃប្រភេទទាំងនោះសំរាប់រយៈពេលវែង ។

៥. ស្ថានភាពអភិរក្សនឹងចាត់ទុកថាមានអំណោយផលនៅពេលដែល :

- ក) ទិន្នន័យអំពីឌីណាមិកនៃបណ្តាភាវៈបង្ហាញថាប្រភេទអណ្តើកសមុទ្រអាចរក្សាអត្តិភាពរបស់ខ្លួនដោយខ្លួនឯង ដោយ ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃរយៈពេលវែងជាចំណែកដែលទ្រទ្រង់អត្តិភាពនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីរបស់វា ។
- ខ) រង្វង់ភូមិសាស្ត្រនៃប្រភេទអណ្តើកសមុទ្រមិនមានសភាពរួមគ្នានៅក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន និងមិនទំនងជានឹងរួមគ្នានៅ ពេលអនាគតយូរអង្វែង ។
- គ) សំរាប់ពេលបច្ចុប្បន្ន និងនៅពេលអនាគតខ្លីខាងមុខ មានទីជំរកក្នុងវិសាលភាពធំគ្រប់គ្រាន់សំរាប់ធានាតុល្យភាព នៃ បណ្តាភាវៈប្រភេទអណ្តើកសមុទ្រសំរាប់អនាគតយូរអង្វែង ។
- ឃ) របាយ និងភាពសំបូរនៃប្រភេទផ្លាស់ទីតាមរដូវណាមួយ កើនឡើងដល់កំរិតខ្ពស់ ដែលសមស្របនឹងស្ថានភាពនៃ អេកូឡូស៊ីស្នម និងដែលស្របតាមទស្សនៈស្តីពីការគ្រប់គ្រង សត្វព្រៃដោយឈ្លាសវៃ ។

គោលបំណង

គោលបំណងនៃអនុសាសន៍នេះគឺដើម្បី ការពារ អភិរក្ស បំពេញ និងស្តារឡើងវិញនូវអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជំរករបស់ វាដោយផ្អែកលើភស្តុតាងវិទ្យាសាស្ត្រថ្មីៗ និងស្ថានភាពបរិស្ថាន ព្រមទាំងសេដ្ឋកិច្ចសង្គម និងវប្បធម៌នៃបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី ។

សកម្មភាព

ដើម្បីសំរេចបាននូវគោលបំណងនៃអនុសារណៈនេះ ប្រកបដោយការយោគយល់ និងសហប្រតិបត្តិការ បណ្តារដ្ឋជា ហត្ថលេខីត្រូវ :

១. សហការគ្នាយ៉ាងជិតស្និទ្ធដើម្បីសំរេច និងរក្សាបាននូវស្ថានភាពអភិរក្សមានអំណោយផលសំរាប់អណ្តើកសមុទ្រ និង ទីជំរករបស់វា ។
២. អនុលោមតាមធនធានចាំបាច់ដែលមាន ត្រូវប្រតិបត្តិតាមបណ្តាខដែលមានចែងក្នុងផែនការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រង ដែលនឹងដាក់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃអនុសារណៈនេះ ។ ផែនការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងត្រូវចែងពី កិច្ចការពារទីជំរកអណ្តើក សមុទ្រ គ្រប់គ្រងការប្រមូលផលដោយផ្ទាល់ និងការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម កាត់បន្ថយការគំរាមកំហែង រួមទាំងអនុផល នេសាទ ការស្រាវជ្រាវ និងការអប់រំ ការផ្លាស់ប្តូរពិតមាន និងការកសាងសមត្ថភាព ។
៣. តាមការចាំបាច់ ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញ រៀបចំ កែសំរួល និងធ្វើឱ្យចុះសំរុងគ្នានូវបណ្តាច្បាប់ជាតិពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិរក្ស អណ្តើកសមុទ្រ និងទីជំរករបស់វា និងត្រូវប្រើគ្រប់វិធីដើម្បីអនុវត្តច្បាប់ទាំងនោះឱ្យមានប្រសិទ្ធិភាព ។
៤. ពិចារណាផ្តល់សច្ចាប័ន ឬសុំចូលជាសមាជិកនៃបណ្តាកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិរក្ស អណ្តើកសមុទ្រ និងទីជំរករបស់វា ដើម្បីបង្កើនកិច្ចការពារប្រភេទទាំងនេះនៅក្នុងតំបន់ ។
៥. បង្កើតលេខាធិការដ្ឋានដែលជួយធ្វើទំនាក់ទំនង លើកទឹកចិត្តឱ្យមានការរាយការណ៍ និងសំរបស់រូលសកម្មភាពរវាង និងក្នុងចំណោម បណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី ស្ថាប័នក្នុងអនុតំបន់ និងបណ្តារដ្ឋ និងអង្គការផ្សេងទៀតដែលមានចំណាប់ អារម្មណ៍ ។ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវចែករំលែកនូវរបាយការណ៍ជាតិដែលខ្លួនបានទទួល ទៅគ្រប់រដ្ឋជាហត្ថលេខី និងទៅគ្រប់ស្ថាប័នអនុតំបន់ដែលបង្កើតឡើង អនុលោមតាមវាក្យខ័ណ្ឌ៥ និង៦ នៃគោលការណ៍មូលដ្ឋាន និងត្រូវ រៀបចំរបាយការណ៍ជាទៀងទាត់អំពីដំនើរការអនុវត្តផែនការ អភិរក្ស និងគ្រប់គ្រង និងត្រូវបំពេញមុខនាទីផ្សេងទៀត ដែលអាចប្រគល់ឱ្យដោយបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី ។ លេខាធិការដ្ឋានត្រូវ តាំងនៅក្នុងការិយាល័យសមស្របណាមួយនៃ ស្ថាប័នជាតិ តំបន់ ឬអន្តរជាតិ តាមតែការឯកភាពជាទូទៅពីសំណាក់បណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខីនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំលើកទីមួយ របស់ខ្លួន និងក្រោយពិចារណាលើរាល់សំណើទាំងអស់ ។
៦. បង្កើតគណៈកម្មាធិការផ្តល់យោបល់វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកទេស និងច្បាប់សំរាប់បណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខីនីមួយៗ និងជា ក្រុម ស្តីពីការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងអណ្តើកសមុទ្រ និងទីជំរករបស់វានៅក្នុងតំបន់ ។ បណ្តារដ្ឋជាសមាជិកអាចស្នើតែង តាំងបុគ្គលដែលមានជំនាញផ្នែកជីវសាស្ត្រអណ្តើកសមុទ្រ ផ្នែកគ្រប់គ្រងធនធានសមុទ្រ ផ្នែកអភិវឌ្ឍន៍តំបន់ឆ្នេរ សេដ្ឋកិច្ចសង្គម ច្បាប់ បច្ចេកវិទ្យានេសាទ និងផ្នែកនានាផ្សេងទៀតដែលពាក់ព័ន្ធ ជាសមាជិកនៃគណៈកម្មាធិការនេះ ។ ចំនួនសមាជិក សមាសភាព និងលក្ខខណ្ឌនៃការតែងតាំងគណៈកម្មាធិការផ្តល់យោបល់នឹងត្រូវកំណត់ដោយបណ្តារដ្ឋជា ហត្ថលេខីនៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន ។
៧. ចាត់តាំងអាជ្ញាធរជាតិដែលមានសមត្ថភាពក្នុងការបំពេញនាទីជាក់លាក់ទំនាក់ទំនងពិតមានរវាងបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី និងអំពីសកម្មភាពក្នុងក្របខ័ណ្ឌអនុសារណៈនេះ និងត្រូវផ្តល់អាស័យដ្ឋានទំនាក់ទំនងលំអិតអំពីអាជ្ញាធរនេះ (និងអំពី ការផ្លាស់ប្តូរណាមួយ) ជូនទៅលេខាធិការដ្ឋាន ។
៨. ធ្វើជូនជាទៀតទាត់ទៅលេខាធិការដ្ឋាននូវរបាយការណ៍ស្តីពីការអនុវត្តន៍អនុសារណៈនេះ ។ ចន្លោះពេលនៃការធ្វើ របាយការណ៍នេះ នឹងត្រូវកំណត់នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីមួយនៃបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី ។
៩. នៅក្នុងសម័យប្រជុំលើកទីមួយរបស់ខ្លួន ត្រូវវាយតម្លៃពីវិសាលភាពនៃតំរូវការ និងលទ្ធភាពក្នុងការរកធនធាន ហិរញ្ញវត្ថុ រួមទាំង ការបង្កើតមូលនិធិពិសេសសំរាប់គោលបំណងនានា ដូចជា :

- ក) បំពេញចំណាយចាំបាច់សំរាប់ដំណើរការរបស់លេខាធិការដ្ឋាន គណៈកម្មាធិការផ្តល់យោបល់ និងសកម្មភាពអនុវត្តក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសាសនៈនេះ ។ និង
- ខ) ជួយបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខីដើម្បីអនុវត្តការទទួលខុសត្រូវរបស់ពួកគេក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសាសនៈនេះ ។

គោលការណ៍មូលដ្ឋាន

១. អនុសាសនៈនេះនឹងត្រូវចាត់ទុកជាកិច្ចព្រមព្រៀងតាមមាត្រា ៤ វាក្យខ័ណ្ឌ ៤ នៃអនុសញ្ញាអន្តរជាតិស្តីពីការអភិរក្សប្រភេទសត្វព្រៃផ្លាស់ទីតាមរដូវ ។ អនុសាសនៈនេះនឹងចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទីមួយក្នុងខែទីបី ក្រោយការចុះហត្ថលេខារបស់រដ្ឋទីបី ។ វានឹងត្រូវបើកចំហរដោយគ្មានកាលកំណត់ សំរាប់ការចុះហត្ថលេខាពីសំណាក់រដ្ឋផ្សេងៗទៀត ហើយនឹងចូលជាធរមានសំរាប់បណ្តារដ្ឋទាំងនោះ នៅថ្ងៃទីមួយ នៃខែទីបីក្រោយការចុះហត្ថលេខារបស់រដ្ឋទាំងនោះ ។
២. រដ្ឋជាហត្ថលេខីនីមួយៗត្រូវអនុវត្តអនុសាសនៈនេះ តាមយុត្តាធិការរបស់ខ្លួនក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃ :
  - ក) បូរណៈភាពដែនដីរបស់ខ្លួននៅក្នុងតំបន់ ។
  - ខ) ដែលសម្រេចក្នុងតំបន់ និងដែលស្ថិតក្រោមយុត្តាធិការរបស់ប្រទេសខ្លួន ។ និង
  - គ) នាវាកាន់ទង់ប្រទេសរបស់ខ្លួន និងដែលប្រតិបត្តិការនៅក្នុងតំបន់ ។
៣. ការអនុវត្តន៍អនុសាសនៈនេះរួមទាំងផែនការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងនឹងត្រូវទទួលបានការវាយតម្លៃនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គដែលចូលរួមដោយតំណាងពីបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី និងបុគ្គល ឬអង្គការ ដែលមានសមត្ថកិច្ចបច្ចេកទេសពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិរក្សអណ្តើកសមុទ្រ ។ លេខាធិការដ្ឋានទទួលបន្ទុកការកោះប្រជុំបែបនេះ នឹងត្រូវរៀបចំដោយសហការជាមួយរដ្ឋណាមួយក្នុងចំណោមបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខីដែលមាននាទីជាម្ចាស់ផ្ទះសំរាប់កិច្ចប្រជុំ ។ ការប្រជុំបែបនេះគួរតែប្រព្រឹត្តទៅឱ្យបានជារៀងរាល់ឆ្នាំ យ៉ាងហោចណាស់នៅក្នុងដំណាក់កាលដំបូង ។ ចន្លោះពេលនៃសម័យប្រជុំនេះអាចនឹងត្រូវពិនិត្យ និងកែប្រែតាមការឯកភាពជាទូទៅពីសំណាក់ បណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គរបស់ខ្លួន ។
៤. អនុសាសនៈនេះ រួមទាំងផែនការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រង អាចនឹងត្រូវកែសំរួលដោយមតិឯកភាពជាទូទៅពីសំណាក់បណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី ។ ក្នុងកាលៈទេសៈសមស្រប បណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខីត្រូវពិចារណាធ្វើវិសោធនកម្មអនុសាសនៈនេះដើម្បីរក្សាសុពលភាពខាងផ្នែកច្បាប់ ។
៥. តាមរយៈការព្រមព្រៀងរវាងគ្នា បណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខីអាចបង្កើតផែនការគ្រប់គ្រងទ្វេភាគី ផែនការអនុតំបន់ ឬផែនការប្រចាំតំបន់ ដែលស្របគ្នាជាមួយអនុសាសនៈនេះ ។
៦. បណ្តាសកម្មភាពអនុវត្តក្នុងក្របខ័ណ្ឌនៃអនុសាសនៈនេះ នឹងត្រូវសំរួលដោយបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខី និងជាមួយបណ្តាស្ថាប័ន អនុតំបន់ នៅក្នុងតំបន់ ។
៧. អត្ថបទសំណៅដើមនៃអនុសាសនៈនេះដែលមានជាភាសា អារ៉ាប់ អង់គ្លេស និងភាសាបារាំង នឹងត្រូវតំកល់ទុកនៅលេខាធិការដ្ឋាននៃកម្មវិធីបរិស្ថានពិភពលោក/អនុសញ្ញាស្តីពីការអភិរក្សប្រភេទសត្វព្រៃផ្លាស់ទីតាមរដូវ ដែលមាននាទីជាកន្លែងតំកល់ឯកសារ ។ ក្នុងករណីដែលមានភាពមិនចុះសំរុងគ្នា អត្ថបទជាភាសាអង់គ្លេសនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ជាឯកសារគោល ។
៨. អនុលោមតាមច្បាប់អន្តរជាតិ ពុំមានប្រការណាមួយក្នុងអនុសាសនៈនេះហាមឃាត់មិនឱ្យបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខីចាត់វិធានការណ៍នៅក្នុងប្រទេសរបស់ខ្លួន តឹងរឹងជាងប្រការដែលមានចែងក្នុងផែនការអភិរក្ស និងគ្រប់គ្រងឡើយ ។
៩. អនុសាសនៈនេះនឹងនៅជាធរមានគ្មានកាលកំណត់ ហើយបណ្តារដ្ឋជាហត្ថលេខីអាចមានសិទ្ធិផ្តាច់ខ្លួនចេញពីអនុសាសនៈនេះ ដោយត្រូវធ្វើសេចក្តីជូនដំណឹងទៅកន្លែងតំកល់ឯកសារជាមុនក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ ។